

Met z'n vijven op negen vierkante meter

Interview met de heer B. Giethoorn, zoon van turfschipper Jan Giethoorn. Zijn schip was de Excelsior.

Uw vader was turfschipper? Waarheen ging hij zoal met zijn schip.

Dat was een vast gebied, hij voer altijd naar Klazienaveen of langs de Purit naar Barger-Compascuum. Daar haalde hij de turf op, die hij vervolgens uitventte in Hoogeveen.

Uw ouders hadden een huis aan de wal?

Oh neen, tot ik geboren ben in 1944, woonden mijn ouders met hun drie kinderen op het schip. Ze hadden een leefruimte van ongeveer drie bij drie meter, zo'n negen vierkante meter. Aan het einde van de oorlog kreeg mijn moeder TBC. Begin 1945 is zij toen overgebracht naar een sanatorium. In die tijd zijn we aan de wal gaan wonen, we kregen een huis aan de Schutstraat, in de buurt waar nu McDonald's staat. In 1948 is mijn moeder toen overleden.

Daarna stond uw vader er alleen voor?

In 1951 hertrouwde hij met een weduwe, die net als hij vier kinderen had. Samen met mijn stiefmoeder kreeg hij vervolgens ook nog twee kinderen. We waren dus uiteindelijk met tien kinderen

De heer Giethoorn aan de verhalentafel tijdens de Grootscheepsdag

Dat is een hele club?

Zeker, mijn stiefmoeder had er haar handen vol aan. Mijn moeder had altijd meegevaren en meegeholpen op het schip. Dat kon nu niet meer. Mijn vader had daarom later een opduwer nodig.

Hoe lang is uw vader turfschipper geweest?

Heel lang, hij is in de jaren dertig begonnen en is blijven doorvaren tot begin jaren zestig. De strenge winter van 1962-1963 was zijn laatste vaarperiode. Daarna kreeg ook mijn vader TBC.

De Excelsior

Kunt u nog meer namen noemen van turfschippers in Hoogeveen?

Jongevos aan de Willemskade, de gebroeders Kroon aan het Haagje, Jan Eleveld van Noord, Albert Muskee voer ook wel incidenteel

Stoken op turf nam na de oorlog fors af. Was er in de jaren vijftig en zestig nog wel genoeg handel voor de turfvaart?

Naast de turf ging mijn vader later ook handelen in kolen, die betrok hij van de firma Westerbeek. Soms vervoer hij in de herfst ook wel aardappelen naar Zuidoost-Drenthe

Hoe vaak voer uw vader eigenlijk op en neer naar Zuidoost-Drenthe?

De turf werd verkocht vanuit het schip. Soms werd in de winter wel een kleine voorraad in een schuur opgeslagen. Zo gauw het schip leeg was, ging mijn vader weer die kant op. Hij ging altijd via Noordscheschut waar hij brandstof en water inkocht. In de opduwer zat namelijk een Fordje, die hij startte met benzine. Daarna voer hij verder op tractorpetroleum, want dat was goedkoper. Het schip deed er ongeveer anderhalve dag over om Klazienaveen of Bargercompas te bereiken. Ook de terugreis duurde zo lang.

Ging u wel eens mee?

Natuurlijk, maar alleen tijdens de schoolvakanties.

De turfhandel ging in de oorlog gewoon door?

Bij mijn weten wel. De Duitsers hebben nog wel geprobeerd de bakfiets van mijn vader in te pikken, maar die had hij te hard nodig voor het bezorgen van het turf. Het is ze dan ook niet gelukt

Bent u zelf ooit schipper geworden? Bent u gaan varen?

Neen ik niet. Ik heb gewerkt bij de belastingdienst. Toch zat het varen wel in het bloed van mijn familie. Mijn grootvader bijvoorbeeld was een binnenschipper. Hij voer het hele land door. Mijn vader ging dan met hem mee. Ook mijn broer is gaan varen, op de grote vaart. Hij heeft aan de Academie Minerva in Groningen de scheepvaartopleiding gevolgd.

In Hoogeveen was vroeger veel water? Mist u het water?

Een beetje. Vroeger gingen we in de zomer varen met de motorboot en overal lekker zwemmen. Dat kan niet meer en dat is ergens wel jammer.

Hoogeveen. 21 november 2013

Tekst: Petro van der Veen